

PUBLISKAIS 2020.GADA PĀRSKATS

Rīgā

DOKUMENTA DATUMS
IR ELEKTRONISKĀS
PARAKSTĪŠANAS LAIKS

Nr.1-03/172

1. Fiskālās disciplīnas padomes (turpmāk – Padome) pamatinformācija.

1.1. Padomes juridiskais statuss.

Padome ir koleģiāls, funkcionāli neatkarīgs, pilntiesīgs, autonomas publisko tiesību subjekts, kuras darbības mērķis ir Fiskālās disciplīnas likumā (turpmāk – FDL) noteikto fiskālo nosacījumu ievērošana.

1.2. Padomes politikas jomas, nozares, apakšnozares vai funkcijas, par kurām Padome ir atbildīga.

Padome ir FDL kompetentā iestāde.

1.3. Padomes darbības virzieni un mērķi, kā arī īstenotās budžeta programmas (apakšprogrammas).

Padomes uzdevums ir uzraudzīt FDL definēto nosacījumu ievērošanu, fiskālā nodrošinājuma rezerves atbilstību fiskālajiem riskiem, gatavot fiskālās disciplīnas uzraudzības ziņojumus un, ja nepieciešams, neatbilstības ziņojumus, kā arī informēt Saeimu un Ministru kabinetu par tās viedokli fiskālās politikas un makroekonomiskās attīstības jautājumos.

Padome izpilda budžeta apakšprogrammu 29.00.00 "Fiskālās disciplīnas padomes darbības nodrošināšana".

1.4. 2020.gada galvenie uzdevumi (prioritātes, pasākumi).

Covid-19 izraisītās krīzes ietekmē, tika aktivizēta ES stabilitātes un izaugsmes pakta vispārējā izņēmuma klauzula, kas ļauj palielināt vispārējās valdības budžeta deficītu 2020. un arī 2021. gados. Līdz ar to, tika aktivizēts arī FDL 12.panta noteiktais atkāpes nosacījums, kas atļauj neievērot deficīta mērķi gan 2020., gan 2021. gados. Šis faktors izmainīja iestādes 2020.gada darba plānu. Fiskālās ilgtspējas ziņojuma izstrāde tika atcelta uz vēlāku laiku, līdz makroekonomiskās un fiskālās situācijas stabilizācijai.

Līdz ar to, 2020.gada FDP jaunie, galvenie uzdevumi ir bijuši:

- izstrādāt Monitoringa ziņojumus, kuri analizē valsts ekonomikas makroekonomisko un fiskālo attīstību, vienlaicīgi komentē valdības lēmumus un iesaka tai savas rekomendācijas;

- izstrādāt Ziņojumu par priekšlikumiem nodokļu sistēmas pilnveidošanai;
- sagatavot viedokli par fiskālā nodrošinājuma rezerves apjoma atbilstību valstī pastāvošajiem fiskālajiem riskiem;
- sagatavot fiskālās disciplīnas uzraudzības ziņojumu un, fiskālās disciplīnas uzraudzības starpziņojumu par gadskārtējo Stabilitātes programmu;
- sagatavot un iesniegt Saeimai un Ministru kabinetam viedokli citos fiskālās politikas un makroekonomiskās attīstības jautājumos, ja atzīst tos par būtiskiem šā likuma normu ievērošanai;
- ir uzsākta organizācijas mājas lapas pārvešana uz jauno, valsts pārvaldes iestādēs, vienoto standartu;
- ir uzsākts OECD projekts ar mērķi stiprināt FDP un sekretariāta kapacitāti;
- ir uzsākts darbs pie dokumentālās filmas izstrādes.

1.5. Padomes padotības iestādes.

Padomei nav padotības iestāžu.

2. Finanšu resursi un iestādes darbības rezultāti.

2.1. Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums (skat. 1.pielikumu).

Padome izpilda budžeta apakšprogrammu 29.00.00 "Fiskālās disciplīnas padomes darbības nodrošināšana".

2.2. Darbības stratēģijās plānotās budžeta programmu un apakšprogrammu ietvaros finansētās galvenās aktivitātes un to mērķi, plānotie darbības rezultāti, kā arī rezultātu izpildes analīze un valsts budžeta līdzekļu izlietojuma efektivitātes izvērtējums.

Padome 2020.gadā, savu funkciju izpildei, ir:

- veikusi pastāvīgu analītisko un uzraudzības darbu;
- noturējusi septiņas Padomes sēdes, attiecīgi – 2020.gada 11.februārī, 12.martā, 24.aprīlī, 12.maijā, 15.jūnijā, 9.oktobrī un 17.decembrī;
- noturējusi 3 Padomes darba grupu sēdes, attiecīgi - Padomes fiskālā nodrošinājuma rezerves apjoma atbilstības novērtējuma darba grupa tikās 2020.gada 13.-17.augustā, un Padomes potenciālā un nominālā iekšzemes kopprodukta novērtējuma darba grupa tikās 2020.gada 21.janvārī un 11.jūnijā;
- nākusi klajā ar šādiem viedokļiem un ziņojumiem:
 - 2020.gada 21.janvārī un 2020.gada 11.jūnijā Potenciālā un nominālā iekšzemes kopprodukta novērtējuma darba grupas sēdēs veikts neatkarīga potenciālā iekšzemes kopprodukta un nominālā iekšzemes kopprodukta novērtējums;
 - 2020.gada 17.februārī Padome publicē viedokli par nodokļu reformu;

- Padome 2020.gada 17.februārī, 2020.gada 14. aprīlī un 2020. gada 17.jūnijā apstiprināja Finanšu ministrijas makroekonomikas rādītāju prognozes;
 - 2020.gada 30.aprīlī Padome publicēja viedokli (starpziņojumu) par Latvijas Stabilitātes programmu 2020.-2023.gadam;
 - 2020.gada 24.augustā Fiskālo risku darba grupa pieņem zināšanai FM sagatavo fiskālo risku deklarāciju un novērtē FM piedāvāto fiskālā nodrošinājuma rezervi 0,1% no IKP kā adekvātu;
 - 2020.gada septembrī Padome sagatavo viedokli Satversmes tiesai un piedalās tiesas sēdē lietā par Augstskolu likuma 78.panta 7. daļā noteiktā finansējuma nepiešķiršanu likumā noteiktā apjomā;
 - 2020.gada 15.oktobrī Padome sagatavoja uzraudzības ziņojumu par Latvijas vidēja termiņa budžeta ietvaru 2021.-2023.gadam.
- publicējusi 10 regulāros monitoringa pārskatus;
 - regulāri tikusies ar reitingu aģentūru ekspertiem un citiem starptautisko organizāciju pārstāvjiem, lai informētu par savu viedokli par ekonomikas un fiskālās politikas attīstību.

2020.gadā tika publicēti ikmēneša monitoringa pārskati par gadskārtējā valsts budžeta likuma ieņēmumu daļas izpildi, izmantojot Valsts ieņēmumu dienesta administrējamās ieņēmumu datus, un par gadskārtējā valsts budžeta likuma izdevumu daļas izpildi, izmantojot Valsts kases datus. Reizi ceturksnī Padome publicēja arī kopsavilkuma pārskatu par gadskārtējā valsts budžeta likuma ieņēmumu un izdevumu daļas izpildi, kā arī pārskatu par līdzekļu pārdali no budžeta programmas "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem" un makroekonomikas rādītāju ceturksņa pārskatu.

Covid-19 krīzes rezultātā ir aktivizēta Stabilitātes un izaugsmes pakta vispārējā izņēmuma klauzula, kas ļāva dalībvalstīm palielināt vispārējās valdības budžeta deficītu 2020. gadā tik daudz, cik nepieciešams, Covid-19 pandēmijas, izsauktā ekonomikas kaitējuma mazināšanai. Līdz ar to, tika aktivizēts arī FDL 12. panta noteiktais atkāpes nosacījums, kas atļauj neievērot 0,5% strukturālo deficīta mērķi. Šis apstāklis izmainīja Padomes darbības fokusu, jo fiskālie skaitliskie nosacījumi faktiski nedarbojas. Šī iemesla dēļ Padome sāka publicēt Monitoringa ziņojumus.

2020.gadā ir uzsākts ES/OECD kopīgs projekts ar nolūku novērtēt Padomes darbības atbilstību ES prasībām un stiprināt Padomes kapacitāti. Sagatavotajā ziņojumā ir pozitīvi novērtēta Padomes darbība un rekomendēts stiprināt sekretariāta kapacitāti. Projekts tiks turpināts 2021.gadā.

2.3. Informācija par pārskata gadā īstenotajām jaunajām politikas iniciatīvām, ja pārskata gadā tādas tika apstiprinātas, norādot piešķirto valsts budžeta līdzekļu apmēru to īstenošanai.

Jaunas politikas iniciatīvas nav bijušas.

2.4. Valsts aizdevumu izlietojums projektu īstenošanai, kā arī to aizņēmumu izlietojums un īstenošanas rezultāti, par kuriem valsts ir galvojusi;

Padomei nav valsts aizdevumu.

2.5. Padomes veiktie un pasūtītie pētījumi.

2020. gadā tika veikts nodokļu reformas pētījums, kas ietver rekomendācijas nākotnes nodokļu izmaiņām. 2020.gadā plānotais valsts ilgtspējas finanšu pētījums, Covid-19 krīzes dēļ, tika pārcelts uz vēlāku laiku.

2.6. Novērtējums par stratēģijas ieviešanu.

Atbilstoši apstiprinātajai Padomes stratēģijai 2019.-2021.gadam un 2020.gada darba plānam, Padome pārskata periodā īstenoja sekojošus galvenos darbības virzienus:

- 1) fiskālo risku novērtējumu;
- 2) fiskālās politikas attīstības novērtējumu;
- 3) makroekonomikas prognožu apstiprināšanu;
- 4) "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem" monitoringu.

Darba rezultāti, ziņojumu veidā, ir publicēti Padomes mājas lapā.

3. Personāls.

2019. gada beigās pilnvaru termiņš beidzās trīs Padomes locekļiem – Jānim Platajam, Ingaram Eriņam un Ulo Kāsikam. 2019.gada 17.decembrī par Padomes priekšsēdētāju tika ievēlēta Inna Šteinbuka un par vietnieku – Mortens Hansens. Viņu pilnvaras sākās 2020.gada 1.janvārī. Saeima 2020.gada 5.martā par Padomes locekļiem ievēlēja Mārtiņu Āboliņu, Andreju Jakobsonu, un 2020.gada 16.martā - Ulo Kāsiku. Vēl Padomē darbu 2020. gadā turpināja Andžs Ūbelis.

Ar 2020.gada 1.septembri sekretāra amatu pilda Normunds Malnačs.

Padomes sekretariāts nodrošina Padomes atbalsta funkcijas:

- 3.1. Padomes sekretārs atbild par skaitlisko nosacījumu novērtēšanu un ir Padomes, kā iestādes, administratīvais vadītājs.
- 3.2. Padomes makroekonomikas eksperts veic makroekonomikas prognožu izstrādi un valsts makroekonomikas prognožu un izlaižu starpību novērtēšanu.
- 3.3. Padomes fiskālo risku eksperts veic fiskālā nodrošinājuma rezerves apjoma novērtēšanu un ar to saistīto risku izpēti.
- 3.4. Padomes juriste-lietvede veic Padomes sekretāra asistenta pienākumus, sniedzot atbalstu Padomes sekretāram kā juridiskos, tā administratīvos jautājumos.

4. Komunikācija ar sabiedrību.

4.1. Pasākumi, kas veikti sabiedrības informēšanai un izglītošanai.

4.1.1. Padome pārskata periodā, atbilstoši 2017.gada 12.decembrī noslēgtajam līgumam par komunikācijas pakalpojumiem, turpināja sadarbību ar SIA "Baltic Communication Partners".

4.1.2. Padome pārskata periodā turpināja uzturēt kontus Padomes aktualitāšu publicēšanai mikroblogošanas vietnē *Twitter*.

4.1.3. 2020.gadā ir uzsākta iestādes mājas lapas pārnese uz jauno vienoto valsts sektora mājas lapas platformu.

4.1.4. 2020.gadā ir uzsākta dokumentālās filmas producēšana par fiskālās disciplīnas nozīmi un Padomes vēsturi.

4.2. Pasākumi sabiedrības viedokļa izzināšanai par apmierinātību ar valsts iestādes darba kvalitāti un to rezultāti (ja ir veikti šādi pasākumi).

Nav.

5. Nākamajā gadā plānotie pasākumi.

5.1. Iepriekšējā gadā uzsāktie pasākumi, kuri tiks turpināti.

5.1.1. Tiks pabeigta FDP jaunās mājas izveide.

5.1.2. Tiks pabeigts ES/OECD projekts, kura rezultātā tiks stiprināta sekretariāta prognozēšanas kapacitāte. Tiks izveidoti divi modeļi: IKP un potenciālā IKP prognozēšanai un nodokļu ieņēmumu un budžeta izdevumu prognozēšanai.

5.1.3. Tiks pabeigta dokumentālās filmas producēšana.

5.2. Nākamā gada galvenie uzdevumi un pasākumi.

5.2.1. Jāizstrādā darbības stratēģija 2022.-2024. gadam.

5.2.2. Jāizstrādā jauna komunikāciju stratēģija.

5.2.3. Jāuzlabo Padomes un sekretariāta darbs saskaņā ar OECD ziņojuma rekomendācijām.

5.3. Nākamā gada plānotie sadarbības projekti un pētījumi.

2021.gadā ir plānots pabeigt ES/OECD sadarbības projektu.

5.4. Padomes finanšu saistības (piemēram, kredītsaistības).

Padomei nav finanšu saistību.

Padomes sekretārs

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI
PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO
PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

N.Malnačs

Malnačs 6708 3650
normunds.malnačs@fdp.gov.lv

